

כל אהבה שהיא תלויה בדבר בטל דבר בטלה אהבה ושאינה תלויה בדבר אינה בטלה לעולם

ובכ"ז מקיים בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו במאד מאד. ויש גבוה מעל גבוה ע"ד המעשה המובא בחובות הלבבות (שער אהבת ה' פ"א) על אחד מן החסידים, שהיה עני ואביון ולא היה לו מה לאכול וללבוש ונר להדליק, והיה קם בלילה ואומר, אלקי, הרעבתני ועירום עזבתני ובמחשכי הלילה הושבתני ועוזך וגדולתך הוריתני, אם תשרפני באש לא אוסיף כי אם אהבה אותך ושמחה בך, כפי שאמר איוב הן יקטלני לו איחל (איוב יג).

והנה במדת אהבה יש אהבת ה' כמו שצונו ואהבת את ה"א בכל מאדך בכל מדה ומדה שהוא מודד לך, ויש אהבת ישראל ואהבת התורה, וג' אהבות אלו תליא הא בהא. כשיהודי מאמין באמונה חזקה שכל מה שהקב"ה עושה עמו הוא לטוב לו ועל כל הבא עליו לא יוסיף כי אם אהבה אותך, הר"ז מביאו גם לאהבת ישראל, שהרי כל יהודי הוא בן של הקב"ה כמאה"כ בנים אתם לה' אלקיכם וקו"ל כר"מ שבין כך ובין כך קרויין בנים, והריהו מרגיש כלפי כל יהודי כאחיו. וכן הוא מגיע מתוך כך גם לאהבת התורה שהיא קשר הדבקות בין קוב"ה וישראל, כדאיתא שהתורה היא בבחי' ו' החיבור בשם

הרה"ק המגיד מקוונ'ניץ זי"ע בעבודת ישראל בפ"י על משנתנו מבאר דרומז לאהבה של יהודי להשי"ת, שאם היא אהבה התלויה בדבר, שאוהב את השי"ת כשטוב לו, אין זו אהבה גמורה ונצחית, שאם ח"ו יתהפך עליו הגלגל ובטל דבר בטלה אהבה. ויהודי צריך לאהוב את הבורא באהבה שאינה תלויה בשום דבר ואינה בטלה לעולם, וכמאמר חז"ל על הפסוק ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך, בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו במאד מאד (ברכות נד.), וכשהאהבה באופן כזה הרי היא אהבה נצחית שאינה בטלה לעולם. ואומרו אינה בטלה לעולם, רומז גם על האהבה שנתעורר ע"י האדם על העולם, דכשאוהב את השי"ת בכל לבו ובכל מדה ומדה מוסיף אהבה על אהבתו, מעורר בזה ג"כ שהשי"ת ב"ה יהא אהבתו תמיד על כנסת ישראל שלא תתבטל תמיד. והוא ע"ד בחי' ה' צלך, שהנהגת השי"ת היא כדוגמת הצל שכפי שאדם מתנהג כן מתעורר מלעילא, וע"י אהבתו ממשיך הוא אהבת ה' בכנסת ישראל ובכל העולם.

ויש בענין זה הרבה בחינות ומדרגות, יש שאינו רואה טוב בחייו בעוה"ו, ויש שעובר יסורים קשים,

הוי' ב"ה, שה' עילאה היא השכינה וה' תתאה היא כנסת ישראל והתורה היא ו' החיבור המחברת את ישראל להיות דבוקים בהשי"ת.

וכמ"כ אהבת הקב"ה לישראל היא אהבה שאינה תלויה בדבר. כמו שמצינו שהקב"ה גילה אהבתו לישראל במצרים בדבר ה' הראשון ששלח אל פרעה לאמר בני בכורי ישראל עוד בהיותם משוקעים במ"ט שערי טומאה, ואם כי לכאורה מן הראוי היה שבחירת ישראל לעם הנבחר תהיה במעמד הר סיני, לאחר שנודכחו והגיעו למדרגה העליונה של קבלת התורה, ומדוע בחר בהם במצרים כשהיו שקועים כ"כ בטומאה, וכבר שם קרא להם בני בכורי ישראל. אלא להורות דכשם שאהבת יהודי להשי"ת אינה תלויה בדבר ואפילו בצר לו גם אז לא אוסיף אלא אהבה על אהבתך, עד"ז אהבת הקב"ה לישראל היא ללא שום תנאי, ודוקא במצרים בחר בישראל להיות עם הנבחר, בהיותם בשפל המצב ומדת הדין קטרגה הללו והללו עובדי ע"ז, ואז קראם בני בכורי ישראל, כי אהבתו ית' לעמו ישראל היא אהבה שאינה תלויה בדבר, אהבה נצחית שאינה בטלה לעולם. משא"כ אילו היה בוחר בהם בעת קבלת התורה הרי היתה זו בחירה התלויה בדבר משום שהם במדרגה גבוהה. וזה מה שנאמר בדבר ה' הראשון בעשרת הדברות, אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, שנכלל במאמר זה שהוא מצות האמנת ה' ב' חלקי האמונה, אנכי ה', עצם האמונה בהשי"ת, ואנכי אלקיך, שהקב"ה הוא האלקים שלך, ובנים אתם לה' אלקיכם, שזה המוסר החזק ביותר ליהודי שהוא ית' אלקיך ובנים אתם לה' אלקיכם. וע"ז אומר אשר הוצאתיך מארץ מצרים, שכאשר הוצאתיך ממצרים הייתם משוקעים במ"ט שערי טומאה ואז גילה הקב"ה את גודל אהבתו לכם שאהבתי אתכם אמר ה', כי רצונו ית' שהעם הנבחר לא יהיה תלוי בשום תנאים ויתקיים תמיד בכל מצב שיהודי נמצא. ומחלקי האמונה שיהודי מחוייב להאמין, שאנכי ה' ואנכי אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים. ואם לכאורה לא נזכר ענין אהבת ה' בעשרת הדברות, הרי כלול כל זאת בראש דבר אלקינו.

ומדרגה זו של אהבת ה' היא תכלית כל התורה והמצוות וכלל כל התורה, ותכלית כל הנסיונות שיהודי עובר בימי חייו. וכמו שבארנו ענין עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו הנזכר בפירקין, שלכאורה קשה דבשלמא בנסיון הראשון באור כשדים וכן בנסיון האחרון של העקדה מובן ענין הנסיון בהם, אבל בשאר הנסיונות, כגון ויהי רעב בארץ, ותלקח שרה לבית פרעה ולבית אבימלך, שלא היה בידו לעשות מאומה ולא היתה לו שום ברירה אחרת, מה הנסיון שנתנסה ועמד בו. אלא שהנסיון היה בכך שאברהם קיבל זאת באהבה, וזה שקיבל באהבה את כל מה שעבר עליו נחשב לו כמו הנסיונות של אור כשדים ושל העקדה. ואם איתא במאור עינים שכל יהודי עובר בימי חייו עשרה נסיונות כמו שנתנסה אברהם אבינו, בכלל זה המאורעות העוברים על האדם בעולם התלאות שכולם נסיונות במדת אהבת ה', שאין זה נסיונות על פרט זה או אחר אלא הכל נסיונות לבחון את אהבת ה' שבלבו, אם היא אהבה התלויה בדבר או שהיא אהבה שאינה תלויה בדבר שאינה בטלה לעולם.

וזה המדרגה העליונה שנתגלתה בשיר השירים, כמ"ש חז"ל (ידים פ"ג) כל הכתובים קודש ושיר השירים קודש קדשים. כי ענין שיר השירים הוא כמו שפירש רש"י (ריש שה"ש) שהוא שיר שכנסת ישראל אומרת להקב"ה בגלותה ובאלמנותה, שנכל הגלויות ובכל הזמנים הקשים בצר ובמצוק אשר מצאוה באלמנותה, מגלה היא שהאהבה בתוקפה, כי עזה כמות אהבה רשפיה רשפי אש שלהבתיה. וגם בגלותה ובאלמנותה כשאין את היחוד ואין לה מאומה, ההשתוקקות והגעגועים של נשמת יהודי להשי"ת הם בכל תוקפם, שזו המדרגה הגבוהה ביותר תכלית כל התורה והמצוות וקודש קדשים.

ואהבה שאינה תלויה בדבר אינה בטלה לעולם, כשהקב"ה עוזר ליהודי וזוכה לשעה של התעלות שמרגיש אהבת ה' שוב אינה בטלה לעולם אפילו בזמן חושך ואפלה. ומרן בעל יסוה"ע זי"ע אמר, מוסר ה' בני אל תמאס, מוסרו של הקב"ה ליהודי הוא, בני, הרי בן המלך אתה. שיהודי צריך לדעת

שאינה תלויה בדבר כגון אהבתן של אברהם יצחק ויעקב שהם אוהבים להקדוש ברוך הוא, והקב"ה אוהב אותם ואת בניהם ובני בניהם עד סוף כל הדורות.

תמיד שהוא בן המלך ושהאהבת הקב"ה ליהודי אינה בטלה לעולם. זוהי תכלית העבודות, וזה ענין קבלת התורה שקיבלו על עצמם נעשה ונשמע בכל המצבים. וכדברי אליהו (תנדא"ר כח), איזוהי אהבה